

Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting

"PERSPEKTIVA-inženjering" d.o.o.

✉ Musala broj 12, 71300 Visoko, BiH

✉ perspektiva-inz@hotmail.com

☎ ++387 (0) 32 738 715

☎ ++387 (0)61 196 660, 750 751, 745 126

INVESTITOR:	„KOKODA“ d.o.o. Breza	
STEPEN PROJEKTA:	ELABORAT ZAŠTITE OKOLINE i PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM	
OBJEKAT:	ZA TOV PILIĆA kapaciteta 11 000 komada	
LOKACIJA:	BREZA, Kamenice	
ŠIFRA:	M.P.	DATUM
34.LS.PER.IV/21		april 2021. godine

"PERSPEKTIVA-inženjering " d.o.o. Visoko

ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA I PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

SADRŽAJ:

A. GENERALNI PODACI

1. Uvjerenje o poreskoj registraciji
2. Rješenje o registraciji preduzeća
3. Rješenje o imenovanju obrađivača elaborata
4. Uvjerenja o položenom stručnom ispitu obrađivača

B. ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA

"PERSPEKTIVA-inženjering " d.o.o. Visoko

A. GENERALNI PODACI

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON: ZENIČKO-DOBOJSKI

Općinski sud u Zenici

Broj:043-0-RegZ-21-000334

Zenica,03.02.2021.godine

Općinski sud Zenica, a na zahtjev Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting "PERSPEKTIVA-inženjering" d.o.o., Musala broj 12, Visoko od 02.02.2021.godine, u predmetu izdavanja Izvoda iz sudskog registra za subjekat upisa Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting "PERSPEKTIVA-inženjering" d.o.o., a na osnovu odredbe člana 78. stav 2. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj:27/05, 68/05, 43/09 i 63/14), dana 03.02.2021.godine, izdaje

AKTUELNI IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA

U sudskom registru ovog suda upisan je subjekat upisa Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting "PERSPEKTIVA-inženjering" d.o.o., sa podacima:

Matični broj subjekta upisa: 43-01-0526-09 (stari broj 14776)

JIB: 4218581880006

Carinski broj:

Firma: Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting "PERSPEKTIVA-INŽENJERING" d.o.o. Visoko

Skraćena oznaka firme: "PERSPEKTIVA-INŽENJERING" d.o.o. Visoko

Sjedište: Ul. Musala br. 12, Visoko, Visoko

Osnivači subjekta upisa

Prezime i ime

Spaho Lejla

Adresa

Ul. Musala br. 12, Visoko

KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoreni (upisani) kapital: 21.710,00

Uplaćeni kapital: 21.710,00

UDIO OSNIVAČA U KAPITALU

Osnivač	Ugovoreni kapital	Procenat
Spaho Lejla	21.710,00	100 %

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u unutrašnjem prometu

Šifra	Naziv
41.10	Organizacija izvođenja građevinskih projekata
41.20	Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
42.11	Gradnja cesta i autocesta
42.13	Gradnja mostova i tunela
42.21	Gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove
42.22	Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije
42.91	Gradnja hidrograđevinskih objekata
42.99	Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n.
43.11	Uklanjanje građevina
43.12	Pripremni radovi na gradilištu
43.13	Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem
43.21	Elektroinstalacijski radovi
43.22	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatskiju
43.29	Ostali građevinski instalacijski radovi
43.31	Fasadni i štukaturski radovi
43.32	Ugradnja stolarije
43.33	Postavljanje podnih i zidnih obloga
43.34	Bojenje i staklarski radovi
43.39	Ostali završni građevinski radovi
43.91	Podizanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova
43.99	Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.
45.11	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije
45.19	Trgovina ostalim motornim vozilima
45.20	Održavanje i popravak motornih vozila
45.31	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila
45.32	Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila
45.40	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala
46.11	Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živim životinjama, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima
46.12	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama
46.13	Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom
46.14	Posredovanje u trgovini mašinama, industrijskom opremom, brodovima i avionima
46.15	Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za domaćinstvo i željeznom robom
46.16	Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i kožnim proizvodima
46.17	Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duhanom
46.18	Posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode ili grupe ostalih proizvoda
46.19	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima
46.21	Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i hranom za životinje
46.22	Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama
46.31	Trgovina na veliko voćem i povrćem
46.32	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima
46.33	Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima

46.34	Trgovina na veliko pićima
46.35	Trgovina na veliko duhanskim proizvodima
46.36	Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima
46.37	Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začinima
46.38	Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribe, ljuskare i mekušce
46.39	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima
46.41	Trgovina na veliko tekstilom
46.42	Trgovina na veliko odjećom i obućom
46.43	Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
46.44	Trgovina na veliko porculanom, proizvodima od stakla i sredstvima za čišćenje
46.45	Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom
46.47	Trgovina na veliko namještajem, tepisima i opremom za rasvjetu
46.49	Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo
46.51	Trgovina na veliko računarima, perifernom opremom i softverom
46.52	Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom
46.62	Trgovina na veliko alatnim mašinama
46.63	Trgovina na veliko mašinama za rudarstvo i građevinarstvo
46.64	Trgovina na veliko mašinama za tekstilnu industriju te mašinama za šivanje i pletenje
46.65	Trgovina na veliko kancelarijskim namještajem
46.66	Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom
46.69	Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom
46.71	Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i proizvodima
46.72	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama
46.73	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom
46.74	Trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje
46.75	Trgovina na veliko hemijskim proizvodima
46.76	Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima
46.77	Trgovina na veliko ostacima i otpadima
46.90	Nespecijalizirana trgovina na veliko
47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima
47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama
47.21	Trgovina na malo voćem i povrćem u specijaliziranim prodavnicama
47.22	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.23	Trgovina na malo ribama, ljuskarima i mekušcima u specijaliziranim prodavnicama
47.24	Trgovina na malo tjebebnim proizvodima od brašna, kolačima i slatkišima u specijaliziranim prodavnicama
47.25	Trgovina na malo pićima u specijaliziranim prodavnicama
47.26	Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.29	Ostala trgovina na malo prehrambenim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.30	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama
47.41	Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavnicama
47.42	Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.43	Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavnicama
47.51	Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavnicama
47.52	Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom u specijaliziranim prodavnicama
47.53	Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavnicama
47.54	Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama
47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama

47.61	Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavnicama
47.62	Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pišaćim priborom u specijaliziranim prodavnicama
47.63	Trgovina na malo muzičkim i videozapisima u specijaliziranim prodavnicama
47.64	Trgovina na malo sportskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.65	Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavnicama
47.71	Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavnicama
47.72	Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u specijaliziranim prodavnicama
47.74	Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalicama u specijaliziranim prodavnicama
47.75	Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.76	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavnicama
47.77	Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavnicama
47.78	Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.79	Trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.81	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama
47.82	Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama
47.89	Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama
47.91	Trgovina na malo putem pošte ili interneta
47.99	Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica
52.21	Uslužne djelatnosti u vezi s kopnenim prijevozom
52.22	Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom
52.23	Uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom
58.21	Izdavanje računarskih igara
58.29	Izdavanje ostalog softvera
62.01	Računarsko programiranje
62.02	Savjetovanje u vezi s računarima
62.03	Upravljanje računarskom opremom i sistemom
62.09	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima
63.11	Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima
63.12	Internetski portali
69.20	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje
70.22	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
71.11	Arhitektonske djelatnosti
71.12	Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
73.11	Agencije za promociju (reklamu i propagandu)
73.12	Oglašavanje putem medija
73.20	Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja
77.32	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo
77.39	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d. n.
79.90	Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima
82.99	Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.
95.11	Popravlak računara i periferne opreme
95.12	Popravlak komunikacijske opreme
95.21	Popravlak elektroničkih uređaja za široku potrošnju
96.09	Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u vanjskotrgovinskom prometu

Društvo će vršiti vanjskotrgovinski promet u okviru registrovane djelatnosti i to:

- vanjska trgovina prehrambenim proizvodima izvoz-uvoz,
- vanjska trgovina neprehrambenim proizvodima izvoz-uvoz.

Društvo će vršiti i usluge u vanjskotrgovinskom prometu u okviru registrovane djelatnosti sukladno Zakonu o vanjskotrgovinskom poslovanju, a naročito:

- izvođenje investicionih radova u inostranstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u BiH,
- obavljanje spoljnotrgovinskih poslova u slobodnim zonama,
- posredovanje i zastupanje u prometu robe i usluga,
- zastupanje stranih lica.

LICA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu

Spaho Admir, direktor

Spaho Erduan, prokurist

Bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrovane djelatnosti

Bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrovane djelatnosti osim zaključivanja ugovora koji se odnose na osnovna sredstva društva.

ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠNE
PLAN UPRAVLJANJA
investitor: "KOKODA" d.o.o. Brezovo Polje

SLUŽBA ZA STATISTIKU ZA PODRUČJE
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
ZENICA, M. TARABARA 15

Datum: 23.01.2014.
Broj: 07-32.5-82345/14

Na osnovu čl.6.,8.,11. i 14. Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine
(„Službene novine Federacije BiH“, br.64/07 i 80/11) izdaje se

OBAVJEŠTENJE
O RAZVRSTAVANJU PRAVNOG LICA PREMA KLASIFIKACIJI DJELATNOSTI

Naziv pravnog lica:

Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting "PERSPEKTIVA-INŽENJERING"
d.o.o. Visoko

Sjedište pravnog lica:

Kanton:

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Općina:

VISOKO

Ulica i broj:

MUSALA 12

Oblik organizovanja:

Društvo s ograničenom odgovornošću

Oblik vlasništva:

Privatno

Naziv djelatnosti prema Klasifikaciji djelatnosti

Arhitektonske djelatnosti

Šifra djelatnosti KD BiH 2010:

71.11

Šifra djelatnosti prema KD:

74.200

Identifikacioni broj pod kojim se pravno lice vodi u Registru poslovnih subjekata:

4218581880006

OBRAZLOŽENJE

Na osnovu prijave, odnosno po službenoj dužnosti, izvršeno je razvrstavanje pravnog lica prema djelatnosti koju obavlja. Ako pravno lice obavlja više djelatnosti razvrstavanje se vrši prema djelatnosti koju pretežno obavlja (glavna djelatnost).

Primjerak Obavještenja dostaviti Poreznoj upravi.

Ukoliko pravno lice smatra da je nepravilno razvrstano, ima pravo, u roku od 8 dana od dana prijema ovog Obavještenja, podnijeti Federalnom zavodu za statistiku zahtjev za ponovno razvrstavanje.

P.O. DIREKTORA
NAČELNIK
MUNEVERA KASAP

Broj: UP-I-07-02-21/2-532/20 AI

Datum: 22.04.2020. godine

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva rješavajući po zahtjevu PERSPEKTIVA INŽENJERING d.o.o. Visoko za izdavanje ovlaštenja za izradu dokumentacije za složene vodne objekte ili aktivnosti na osnovu člana 7. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti ("Službene novine Federacije BiH", br. 17/08 i 38/12) i člana 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), d o n o s i

RJEŠENJE

1. PERSPEKTIVA INŽENJERINGU d.o.o. Visoko daje se ovlaštenje za obavljanje poslova izrade dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti za složene vodne objekte ili aktivnosti propisane u grupi A člana 4. Pravilnika.
2. Ovlaštenje iz tačke 1. ovog rješenja izdaje se na period od dvije godine od dana prijema rješenja.
3. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva će ovo Rješenje evidentirati u listu "A" na kojoj se upisuju pravna lica kojima je izdato Ovlaštenje za složene vodne objekte ili aktivnosti. Navedena lista bit će objavljena na web-stranici ovog Ministarstva i web-stranicama Agencija za vodna područja.
4. PERSPEKTIVA INŽENJERING d.o.o. Visoko obavezan je ovom Ministarstvu dostaviti obavijest o promjeni uvjeta iz člana 5. Pravilnika u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Obrazloženje

PERSPEKTIVA INŽENJERING d.o.o. Visoko, ul. Musala br. 12, 71.300 Visoko je svojim aktom broj: 26-IV/20 od 06.04.2020. godine podnio zahtjev ovom Ministarstvu za izdavanje ovlaštenja za izradu dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti za složene vodne objekte ili aktivnosti.

Razmatrajući predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju, Komisija imenovana Rješenjem ovog Ministarstva broj: 11-04/3-56/20 od 14.01.2020. godine utvrdila je da podnosilac zahtjeva ispunjava uslove za izdavanje ovlaštenja jer je dostavio propisanu dokumentaciju u skladu sa odredbama čl. 5. i 7. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na temelju koje se izdaju vodni akti.

Također je utvrđeno da je u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i Tarifni federalnih upravnih taksi ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/98, 8/00, 45/10 i 43/13) PERSPEKTIVA INŽENJERING d.o.o. Visoko uplatio taksu iz tarifnog broja 43. u iznosu od 50,00 KM kod Union Banke d.d. Sarajevo na račun broj: 102-050-00001066-98 pod vrstom prihoda 722112.

S obzirom na naprijed navedeno, postupajući u skladu sa članom 7. označenog Pravilnika i članom 200. Zakona o upravnom postupku, utvrđeno je da podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove, pa je odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Tužba se predaje u dva primjerka neposredno sudu ili šalje putem pošte preporučeno i taksirana sa 100 KM. Uz tužbu se prilaže osporeno rješenje u originalu ili ovjerenoj kopiji.

Dostaviti:

1. PERSPEKTIVA INŽENJERING d.o.o. Visoko
ul. Musala br. 12, 71.300 Visoko
2. Sektor za vode
3. a/a.

”PERSPEKTIVA-inženjering “ d.o.o. Visoko

Na osnovu Zakona o prostornom uređenju i građenju u Zeničko-dobojskom kantonu (Službene novine 1/2014.) člana 94. i člana 102. Pomenutog Zakona u pogledu stručne spreme i prakse lica koja izrađuju projektnu dokumentaciju, vrše tehničku unutrašnju kontrolu i nadzor nad izvođenjem objekta Društvo za projektovanje, inženjering i konsalting **”PERSPEKTIVA-inženjering d.o.o. Visoko** izdaje:

RJEŠENJE

O IMENOVANJU OBRADIVAČA ELABORATA

Za izradu investiciono-tehničke dokumentacije:

**ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA I PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM
ZA OBJEKAT ZA TOV PILIĆA**

OBRADIVAČI: Ferizović Amela, dipl.ing.hemije
Spaho Lejla, dipl.ing.građ.
Spaho Erduan, dipl.ing.arh.
Osmanbegović Aida, dipl.ing.građ.

Visoko, maj , 2021.godine

Direktor :

Spaho Admir

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

UNIVERZITET U SARAJEVU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET U SARAJEVU

DIPLOMA

O ZAVRŠENOM STUDIJU ZA STICANJE VISOKE STRUČNE SPREME
NA PRIRODNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU U SARAJEVU

REKTOR UNIVERZITETA I DEKAN PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U SARAJEVU, PEČATOM UNIVERZITETA I SVOJIM POTPISIMA
POTVRĐUJU DA JE

Ferizović (Ibrahim) Amela

ROĐENA 30. 05. 1985. GODINE U SARAJEVU, OPĆINA CENTAR, BOSNA I
HERCEGOVINA, ZAVRŠILA STUDIJ ZA STICANJE VISOKE STRUČNE SPREME NA
PRIRODNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU U SARAJEVU, **ODSJEK ZA HEMIJU -**
SMJER OPĆI, DANA 25. 12. 2009. GODINE I TIME ISPUNILA SVE PROPISANE
USLOVE ZA STICANJE DIPLOME O VISOKOJ STRUČNOJ SPREMI.

NA OSNOVU TOGA IZDAJE SE OVA DIPLOMA KOJOM STIČE SVA PRAVA
PREDVIĐENA ZAKONOM, KAO I STRUČNI NAZIV

DIPLOMIRANI INŽENJER HEMIJE

U Sarajevu, 06. 01. 2010. godine

Broj: 5998/09

DEKAN
PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

Prof. dr. Marko Spahić

REKTOR
UNIVERZITETA U SARAJEVU

Prof. dr. Faruk Čakovec

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
REPUBLIČKI KOMITET ZA URBANIZAM, GRAĐEVINARSTVO
STAMBENE I KOMUNALNE POSLOVE

Broj: 07/1-153-172/88

Sarajevo, 12.11. 1988. godine

Na osnovu člana 30. Pravilnika o stručnim ispitima iz oblasti urbanizma, arhitekture i građevinarstva („Službeni list SRBiH”, broj 14/81) Republički komitet za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove izdaje

UVJERENJE

O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU IZ OBLASTI URBANIZMA,
ARHITEKTURE I GRAĐEVINARSTVA.

LEJLA SPAHO, dipl.ing.gradj. rođen-a 17.10.1957. godine
(ime i prezime)

u Bihaću polagao-la je

stručni ispit iz struke građevinske
smjera organizacija gradjenja i nadzor

po programu koji je napisan Pravilnikom o stručnim ispitima iz oblasti urbanizma, arhitekture i građevinarstva dana 12.11. 1988. godine pred Komisijom za polaganje stručnih ispita prema ocjeni komisije

ISPIT JE POLOŽIO-LA

Ovo uvjerenje izdaje se bez naplate takse, u skladu sa članom 23. tačkom 35. Zakona o administrativnim taksama („Službeni list SRBiH”, broj 21/77 i 28/81).

Predsjednik

Republičkog komiteta za urbanizam,
građevinarstvo, stambene i komunalne poslove

Bizdarević Mustafa, dipl.ing.gradj.

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
REPUBLIČKI KOMITET ZA URBANIZAM, GRAĐEVINARSTVO
STAMBENE I KOMUNALNE POSLOVE

Broj: 07/1-153-258/89

Sarajevo, 19.4. 1989. godine

Na osnovu člana 30. Pravilnika o stručnim ispitima iz oblasti urbanizma, arhitekture i građevinarstva („Službeni list SRBiH”, broj 14/81) Republički komitet za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove izdaje

UVJERENJE

O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU IZ OBLASTI URBANIZMA,
ARHITEKTURE I GRAĐEVINARSTVA

SPAHO ERDUAN, dipl.ing. gradj.

24.12.1955.

(ime i prezime)

rođen-a godine

u Sarajevu, Republika Bosna i Hercegovina polagao-la je

stručni ispit iz struke urbanizam, arhitektura

smjera arhitektonsko-inženjerski

po programu koji je propisan Pravilnikom o stručnim ispitima iz oblasti urbanizma,

arhitekture i građevinarstva, dana 19.4. 1989. godine pred Komisijom za

polaganje stručnih ispita, pri čemu ocjenu komisije

ISPIT JE POLOŽIO/LA

U ovom izvješću izdaje se bez naplate takse, u skladu sa članom 23. tačkom 35.

„Službeni list SRBiH”, broj 21/77 i 28/81).

Predsjednik

Republičkog komiteta za urbanizam,
građevinarstvo, stambene i komunalne poslove
Mustafa, dipl.ing.gradj.

REPUBLIKA SRPSKA
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU

Na osnovu člana 9. Zakona o uređenju prostora i građenju
("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 40/13 i 106/15) Ministarstvo
za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske
donijelo je

U V J E R E N J E
O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU

AIDA (Erduan) SPANO OSMANBEGOVIĆ
magistar/dipl.inž.građ.

rođen-a 07.01.1987. godine u Sarajevu

Opština Centar

polagao-la je stručni ispit iz struke građevinarstva

smjer hidrotehnika odsjek hidrotehnički

po programu koji je propisan Pravilnikom o uslovima i načinu polaganja
stručnih ispita.

Dana 27.07.2018. godine, pred Komisijom za polaganje stručnih ispita i prema
ocjeni Komisije kandidat je

POLOŽIO STRUČNI ISPIT

Broj: 15.06-153-33/18-

G-3406/2018

Banja Luka, 27.07.2018. godine

”PERSPEKTIVA-inženjering “ d.o.o. Visoko

“PERSPEKTIVA –inženjering “ d.o.o. Visoko

B. ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA

ELABORAT

ZAŠTITE OKOLIŠA I PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

**OBJEKAT: OBJEKAT ZA TOV PILIĆA
"KOKODA" d.o.o. BREZA**

Izrađivač:

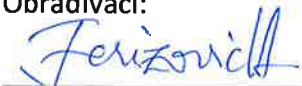
Nositelj zahvata : **„KOKODA“ d.o.o. BREZA**

Lokacija zahvata : **BREZA, Kamenica**

Objekat : **OBJEKAT ZA TOV PILIĆA**

Elaborat izradio: **„Perspektiva – inženjering“ d.o.o. Visoko**

Obradivači:

Ferizović Amela, dipl. ing. Hemije

Spaho Lejla, dipl. Ing. građ.

Spaho Erduan, dipl.ing.arh.

Osmanbegović Aida, dipl.ing. građ.

Sadržaj

1. IME I ADRESA OPERATERA/INVESTITORA.....	5
2. OPIS LOKACIJE I ZAHVATA.....	5
2.1. OPIS ZAHVATA	6
3. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE KARAKTERISTIKE	8
3.1.1. OPIS AKTIVNOSTI	8
3.1.2. PROIZVODNI KAPACITET	8
3.1.3. POTREBNE KOLIČINE VODE.....	9
3.1.4. PROIZVODNI PROCES RADA.....	10
3.2. Opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje	13
3.3. OPIS STANJA LOKACIJE FARME PILIĆA	14
3.4. OPIS IZVORA I EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA, PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA U OKOLIŠ (ZRAK, VODA, TLO) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA OKOLIŠ	15
3.4.1. IZVORI OPASNOSTI I ŠTETNOSTI	15
3.4.2. MOGUĆI UTJECAJI NA OKOLINU	16
3.4.3. MOGUĆI UTJECAJI NA OKOLIŠ TOKOM PROIZVODNOG CIKLUSA.....	17
3.4.4. MOGUĆI UTJECAJI NA OKOLIŠ NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA.....	20
FARME ZA TOV PILIĆA.....	20
3.4.5. MOGUĆI UTJECAJ EKOLOŠKE NESREĆE I RIZIK NJEZINOG	20
NASTANKA.....	20
3.5. OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE, SMANJENJE EMISIJA IZ POSTROJENJA, TE MJERA ZA SPREČAVANJE PRODUKCIJE I ZA POVRAT KORISNOG MATERIJALA IZ OTPADA KOJI PRODUCIRA POSTROJENJE	20
3.5.1. MJERE ZAŠTITE TOKOM PROIZVODNOG CIKLUSA	21
3.6. POVRAT KORISNOG MATERIJALA IZ OTPADA.....	24
3.7. OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA S OSNOVNIM OBAVEZAMA OPERATERA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA ILI RUŠENJA POSTROJENJA	25
3.8. PREDVIĐENA ALTERNATIVNA RJEŠENJA	26
3.9. OPIS PLANIRANIH MJERA ZA SMANJENJE EMISIJA I OPIS PLANIRANOG MONITORINGA.....	27

4. NETEHNIČKI REZIME	30
5. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM	31
5.1. UVOD.....	31
5.2. IDENTIFIKACIJA I KLASIFIKACIJA OTPADA.....	31
5.3. MJERE ZA SPREČAVANJE NASTAJANJA OTPADA.....	33
5.4. SKUPLJANJE, SKLADIŠTENJE I RUKOVANJE SA OTPADOM.....	34
5.5. ODLAGANJE OTPADA	36
6. ZAKONSKI OSNOV	38

1. IME I ADRESA OPERATERA/INVESTITORA

Operater:	„KOKODA“ d.o.o. Breza
Adresa:	Kamenice br. 91 71 370 Breza Bosna i Hercegovina
ID broj:	4219087540002
Direktor:	Hodžić Selma
Kontakt broj:	+387 61 189 828

2. OPIS LOKACIJE I ZAHVATA

Investitor „KOKODA“ d.o.o. Breza, planira izgradnju objekta za tov pilića na parcelama označenim kao k.č. 889, 890, 891/1, 891/2 i 892 KO Kamenica, općina Breza, za šta je dobio i Urbanističku dozvolu br. 12-19-4330/20 od 15.02.2021. izdatu od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, **kapaciteta do 11.000 komada.**

Investitor, također, posjeduje Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti br. UP-I/25-1-40-367-6/20 od 06.10.2020. g., izdato od strane „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo, za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku izgradnje i rada farme za tov pilića (kapaciteta 11.000 pilića/turnusu) koja se planira graditi u naselju Kamenice, a u postupku pribavljanja okolinske dozvole, kao i Poljoprivrednu saglasnost za korištenje poljoprivrednog zemljišta za izgradnju navedenog objekta br.: 05-20-6643-3/20 od 13.01.2020. izdatu od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstva i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona.

Članovima 119. i 120. Odluke o komunalnom redu („Sl. glasnik općine Breza“, br. 1/19) je utvrđeno da se objekti koji su obavezni pribaviti okolinsku dozvolu, prema Pravilniku o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Sl. novine ZE-DO kantona“, br. 14/13) moraju graditi: izvan naselja, prema odobrenju nadležnog kantonalnog/federalnog organa i uz pribavljanje mišljenja mjesne zajednice na kojoj se gradi objekat, ali najmanje 200 m od najbližeg stanbenog objekta i 50 m od javne ceste.

Pristup predmetnim parcelama obezbijeđen je preko parcela označenih kao k.č. 882/2, 871/2, 880/2 i 878/3, a koje se vežu za nekategorisanu saobraćajnicu označenu kao k.č. 1006/1 KO Kamenica, općina Breza.

Slika 1. Lokacija objekta

2.1. OPIS ZAHVATA

Na predmetnoj lokaciji planirana je izgradnja objekta za tov pilića, kapaciteta do 11.000 pilića, spratnosti P i horizontalnog gabarita 13,50 x 60,00 m.

Konstrukcija objekta je montažna AB konstrukcija, koja se sastoji od AB stubova, AB greda i AB krovni nosača. Temelji objekta su temelji samci. Ispuna između stubova je predviđena od opečnih blokova debljine 20 cm.

Uz montažni dio objekta će se monolitnim AB sistemom graditi prateće prostorije koje su bitne za funkcionisanje ovog objekta.

Objekat je će se termički izolirati, a pokrov je od izolacionih termopanela RAL 9007.

Izrađivač:

Cijelom dužinom fasade predviđeni su fasadni otvori za dopremanje svježeg zraka u objekat, dok su na sredini objekta ravnomjerno raspoređeni i ventilatori za izvlačenje zagađenog vazduha.

Raspored i dimenzije objekta i prostorija unutar objekta su određeni na osnovu planiranog kapaciteta i dispozicije tehnološkog procesa tova pilića.

Tabela 1. Raspored i površina prostora u proizvodnom objektu

Rb	NAZIV PROSTORIJE	POVRŠINA (m ²)
PRIZEMLJE		
1.	Ulazni hodnik	15,29
2.	Sanitarni čvor	3,42
3.	Garedroba	3,92
4.	Kontrolna soba	17,92
5.	Kotlovnica	24,18
6.	Pilićara	790,48
UKUPNO PRILZEMLE:		855,21

Dotur svježeg vazduha vrši se preko fasadnih otvora koji su smješteni po cijeloj dužini objekta na bočnim podužnim zidovima. Izvlačenje zagađenog vazduha će se vršiti i pomoću dvobrzinskih bešumnih ventilatora koji su ravnomjerno podjeljeni u sredini objekta i isti ventilatori su sa unutrašnje strane snabdjeveni s kopcima – šiberima za regulisanje protoka vazduha kao i sa usmjerivačima za vazduh.

U predmetnom objektu farme predviđene su slijedeće instalacije:

- Instalacije za snabdjevanje sanitarnom i tehnološkom vodom
- Instalacije za snabdjevanje protiv požarnom vodom
- Instalacije kanalizacije
- Elektro instalacije

Kompletan razvod za snabdjevanje sistema napajanja pojilicama je na nivou stropa. Zagrijavanje prostora predviđeno je po sistemu kaloriferskog grijanja, preko kotlovnice sa energentom na čvrsto gorivo. U objektu je predviđena ventilacija prostora preko zidnih ventilatora. Navedeno treba da obezbijedi mikroklimatske uslove za predviđenu tehnologiju uzgoja pilića.

Potreba za vodom će se obezbijediti iz gradskog vodovoda.

Otpadne vode se odvođe kanalizacionom mrežom iz objekta u septičku jamu bez preliva, koja se čisti i prazni od strane firme registrovane za ovu vrstu djelatnosti.

Sanitarno-fekalne otpadne vode će se prikupljati u vodonepropusnoj septičkoj jami bez preljeva, koja će se periodično čistiti od strane komunalnog preduzeća.

3. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE KARAKTERISTIKE

3.1.1. OPIS AKTIVNOSTI

Osnovna djelatnost koja se obavlja u ovom proizvodnom objektu jeste uzgoj pilića.

Osnovne tehnološke aktivnosti se mogu podijeliti na:

- Dovoz hrane
- Unos stelje
- Doprema jednodnevnih pilića
- Uzgoj pilića (od 35 - 42 dana)
- Otprema pilića otkupljivaču
- Odvoz stelje
- Čišćenje i dezinfekcija objekta
- Međuturnusna pauza od minimalno 14 dana

3.1.2. PROIZVODNI KAPACITET

Kapacitet proizvodnog objekta za tov pilića je do 11 000 komada po turnusu.

Planirana godišnja proizvodnja je predstavljena u tabeli 2.

Tabela 2. Proizvodni program

Vrsta proizvoda	Jedinica mjere	Godišnja proizvodnja
Pilići	kg	109.725 - 125.400

Izrađivač:

3.1.3. POTREBNE KOLIČINE VODE

Za potrebe objekta, Investitor će koristiti vodu iz vlastitog izvorišta/bunara.

Voda će se koristiti za sljedeće potrebe i to:

- a) sanitarne potrebe
- b) tehnološke potrebe

Tabela 3. Potrebne količine sanitarnih i tehnoloških voda za objekat

	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)
	dnevno	sedmično	mjesečno	godišnje
Voda za sanitarne potrebe	0,1	0,7	2,8	35
Voda za napajanje i čišćenje	2,64	18,48	73,92	902,88
Ukupno:	2,74	19,18	76,72	937,88

Tabela 4. Količina sanitarnih i tehnoloških otpadnih voda za objekat

	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)	Potrebna količina vode (m ³)
	dnevno	sedmično	mjesečno	godišnje
Voda za sanitarne potrebe	0,08	0,56	2,24	28
Voda za napajanje i čišćenje	0,034	0,24	0,96	11,70
Ukupno:	0,034	0,24	0,96	11,70

3.1.4. PROIZVODNI PROCES RADA

Proizvodni ciklus tova brojlera traje oko 60 dana. Sam tov brojlera traje 35 do 42 dana i odvija se u zatvorenom, uključuje dopremu jednodnevnih brojlera, njihov tov, te otpremu na klanje (sa živom masom od 1.75 kg do 2.0 kg). Međuturnusna pauza u kojoj se vrši izgnojavanje, pranje i dezinfekcija prostora tovilišta prosječno traje 14 dana. Budući da odmor peradarnika jednom godišnje traje nešto duže, godišnje se može utoviti 5-6 turnusa brojlera.

Prije useljenja jednodnevnih brojlera peradarnik mora biti pripremljen u cjelosti, zatim se kreće sa naseljavanjem brojlera. Mikroklima u proizvodnom objektu održava se grijanjem termogenima i provjetravanjem horizontalnim principom ventilacije prema tehnološkim preporukama. Osvjetljenje objekta je pomoću umjetne rasvjete.

Tokom tova, dnevno se prate temperatura i vlaga u prostorima, ponašanje brojlera, uginuća, potrošnja krmnih smjesa i vode, te funkcionalnost sistema za grijanje, provjetravanje i rasvjetu. Sve promjene i primjedbe uredno se unose u proizvodnu (stajsku) listu.

Za hranjenje brojlera predviđen je jedan od automatskih sistema. Jedan od takvih je spiralni „Augermatic with Big Pan 330“ (Big Dutchman). To je viseći, potpuno automatizirani sistem, koji se podiže uzrastom brojlera. Sastoji se od dvije samostalne linije razvrstane duž peradarnika. Svaka od tih linija ima vlastiti usipni koš, kao i motor za okretanje spirale kojom se raznosi hrana u hranilice. Brojleri dobivaju hranu istovremeno po cijelom peradarniku. Hranjenje brojlera u peradarniku se vrši iz vanjskog silosa kapaciteta 35 m³, automatskim uzimačima i dostavom u četiri linije hranjenja s pojedinačnim hranilicama.

Za pojenje peradi predviđa se „nipl“ sistem. To je jedini sistem koji se koristi od prvog dana pa do kraja proizvodnje. Pojldbeni „nipl“ sistem sastoji se od filtra, dozatora lijekova, redukcijuskog ventila, završnog ventila, cijevi s niplima i sistema za vješanje. Cijevi su postavljene u četiri podužne linije, a visina sistema podešava se prema uzrastu brojlera. Jedan pojldbeni „nipl“ (pojilica) zadovoljava i 15-20 brojlera u tovu.

Slika 2. Nipple sisitem za pojenje piladi

Slika 3. Nipple sisitem za pojenje piladi

Slika 4. i 5. „Augermatic with Big Pan 330“ (Big Dutchman) hranilice za pilad

Ventilatori će biti postavljeni bočno na jednom zidu peradarnika, a sa suprotne strane bit će osigurani otvori za zrak koji omogućavaju dovoljan ulaz zraka obzirom na količinu zraka koju ventilatori izbacuju iz peradarnika.

Sve prostorije imaju prirodno i umjetno osvjetljenje. Prirodno osvjetljenje građevine riješeno je putem staklenih stijena (prozora i vrata) s djelomičnim otvaranjem u zidu, čija površina nije manja od 1/8 površine poda prostorije. Umjetno osvjetljenje je osigurano dovoljnim brojem rasvjetnih mjesta, detaljna obrada u projektu elektroinstalacija.

Investitor će kao stelju koristiti sjeckanu slamu uz redovitu kontrolu vlažnosti. Ljeti se stavlja sloj debljine 4-5 cm, a zimi 7-10. Stelja se koristi isključivo jednokratno. Najpogodniji oblik preventive su zaštitna cijepljenja. Ona se provode po određenom programu, a sukladno s epizootiološkom situacijom na terenu.

Medikamentozna preventiva predviđa tretiranje peradi različitim lijekovima kojima se uspješno preveniraju ili suzbijaju nametničke, zarazne i metaboličke bolesti. Lijekovi u preventivi ne smiju se primjenjivati šablonski jer mogu provocirati neka patološka stanja u peradi. Dijagnostičkim postupcima redovito se utvrđuju uzroci uginuća. Povremeno se uginuli pilići šalju u nadležnu ustanovu, a posebno kod povećanog pomora. Zbog porasta zaraznih bolesti, prouzrokovanih salmonelama, perad i proizvodi od peradi obavezno se kontroliraju prema Naredbi o mjerama kontrole zaraznih i parazitarne bolesti životinja i njihovom provođenju, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu („Službeni glasnik BiH“, broj 34/02). Ugradnjom žičanih mreža na sve otvore sprečava se ulaz glodavaca, ptica i raznih insekata u nastambu.

Radnici farme, kao i nužni posjetioci, moraju imati posebna radna odijela ili zaštitne ogrtače, gumenu obuću ili plastične navlake za cipele koje oblače prije ulaska u peradarnik.

Vozila za prijevoz peradi, hrane, gnoj i lešina moraju prolaziti kroz dezbarijeru, a nakon obavljenog posla peru se i dezinficiraju izvan kruga peradarnika. O obavljenoj dezinfekciji izdaje se potvrda. Vozila su strogo namjenska, osobito za lešine i gnoj.

Papirnata ambalaža koristi se jednokratno i nakon upotrebe ne smije se vraćati natrag u farmu.

Lešine se skupljaju svakodnevno u limenu kantu s hermetičkim zatvaranjem na posebno predviđenom prostoru, koje se zatim dostave na pretragu ili neškodljivo uklone shodno Pravilniku o načinu postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi. Liječnički pregledi i kontrola radnika na kliconoštvo obavljaju se najmanje dva puta godišnje.

Kruti stajski gnoj (stelja + izmet) uklanja se uglavnom pomoću mehanizacije. Ako je stelja presuha treba ju prije iznošenja umjereno navlažiti kako bi se spriječilo prekomjerno podizanje prašine. Kruti stajski gnoj se nakon čišćenja peradarnika odlaže na plato namijenjen privremenom odlaganju gnoj.

Prilikom pranja peradarnika koriste se dezinficijensi koji su stavljeni u promet sukladno važećim zakonima.

Pranje, dezinfekcija i deratizacija mora se obavljati sukladno važećim propisima. Kod rada formalinom obavezno je korištenje zaštitne obuće i odjeće, a kod plinjenja i plinska maska. Nakon izvršene dezinfekcije nadležna stručna ustanova – veterinarska služba kontrolira uspješnost redukcije mikroorganizama uzimanjem brisova.

Temperatura i vlaga reguliraju se po potrebi grijanjem i provjetravanjem i nemaju utjecaja na okoliš peradarnika.

Dugogodišnja praktična zapažanja i određena istraživanja autora kazuju da se o životinjskim nastambama relativno rijetko utvrđuju visoke vrijednosti navedenih primjesa u zraku. Plinske primjese nazočne u stajskom zraku ventilacijskim sistemom odnose se van, a tamo se već na 3 m od udaljenosti njihova vrijednost uobičajenim postupkom ne može dokazati. Slično se događa i s nazočnim bakterijama ili plijesnima u stajskom zraku. Njihovu koncentraciju regulira ventilacijski sistem izbacivanjem u vanjski zrak, a tamo se već na 3 m od peradarnika njihova vrijednost uobičajenim postupkom ne može dokazati.

Kruti stajski gnoj sa farme će se kao svježi gnoj unositi u tlo u vrijeme pogodno za agrotehničke zahvate.

3.2. Opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje

Važeći normativi za potrošnju osnovnih i pomoćnih sirovina, koje priznaje i EU za jedan proizvodni ciklus i jedan proizvodni kapacitet, dati su u narednim tabelama.

Tabela 5. Normativi za jedan proizvodni ciklus

Red broj	Naimevanje	Normativ
1	Trajanje tova, dana	42
2	Priprema (čišćenje i "odmor") objekta, dana	15
3	Trajanje proizvodnog ciklusa, dana	57
4	Broj proizvodnih ciklusa godišnje	6
5	Gustina naseljenosti (broj jedinki/1 m ²)	17
6	Mortalitet %	5
7	Prosječna živa masa na kraju tova (kg/brojler)	1,75
8	Konverzija hrane (kg hrane/kg tjelesne mase)	2,1
9	Utrošak hrane (kg hrane/brojler)	3,68
10	Utrošak prostirke (kg /brojler)	0,4
11	Utrošak vode (l/brojler za napajanje i čišćenje)	12
12	Utrošak čvrstog goriva (ugalj - kg/brojler)	1
13	Utrošak električne energije (kWh/brojler)	0,3
14	Troškovi zdravstvene zaštite (€/brojler)	0,033
15	Proizvodnja đubreta (kg/brojler)	2,8
16	Troškovi snabdijevanja vodom i zbrinjavanja otpadnih voda (€/brojler)	0,027

Tabela 6. *Proizvodni kapacitet za objekat*

Red broj	Naimenovanje	Jedinica mjere	Proizvodni kapacitet u turnusu i godišnje	
			Turnus	Godišnje
1	Korisna površina	m ²	855,21	
2	Kapacitet (uselj. pilići)	Broj	11.000	66.000
3	Mortalitet	5%	550	3.300
4	Utovljeni pilići	Broj	10.450	62.700
5	Prosječna živa masa	kg	18.288	109.725
6	Proizvodnja pilećeg mesa (randman 72%)	kg	13.167	79.002
7	Potrošnja hrane	t	40	243
8	Potrošnja vode	m ³	132	792
9	Potrošnja prostirke	t	4	26
10	Potrošnja elek. energije	kWh	3.300	19.800
11	Potrošnja goriva: Ugalj	kg	11.000	66.000
12	Troškovi zdravstvene zaštite	€	363	2.178
13	Proizvodnja đubreta	t	31	185
14	Vodosnabdjevanje i otpadne vode	€	297	1.782

3.3. OPIS STANJA LOKACIJE FARME PILIĆA

Prema Rješenju o urbanističkoj saglasnosti, odnosno Mišljenju Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoline, geodetske i imovinsko-pravne poslove općine Breza broj:04/1-19-2-1430/20 od 17.07.2020. g. utvrđeno je da predmetne parcele padaju u granice proširenog građevinskog zemljišta, koje padaju na eksploataciono polje ZDU RMU Breza, sa podzemnim hodnicima (utvrđeno članom 20. Odluke o provođenju izmjena i dopuna prostornog plana općine Breza – Odluka o provođenju izmjena i dopuna PP općine Breza („Sl. glasnik općine Breza“, br. 9/17)), također je utvrđeno da se predmetne parcele nalaze vangrađevinskog zemljišta, te da se na istim može graditi gospodarski objekti uz poštivanje svih važećih propisa za ovu vrstu objekata.

Prostorni raspored okoline u odnosu na lokaciju planirane farme za uzgoj pilića vidljiv je na satelitskom snimku (Slika 1.). Na lokaciji na kojoj će se izgraditi objekti za uzgoj pilića, nema evidentiranih arheoloških lokaliteta niti spomenika kulturne baštine.

Prilikom izrade glavnog projekta, projektant je dužan u potpunosti ispoštovati uslove propisane Stručnim mišljenjem Sektora za razvoj, projektovanje i investicije RMU „Breza“ d.o.o. Breza br. 01-OPK-9358/20 od 17.09.2020. g., a posebno sljedeće: „Obzirom da se predmetna lokacija nalazi u blizini starih jamskih radova, gdje je eksploatacija vršena u periodu od 1967-1976. godine, predmetni objekat, na parcelama označenim kao k.č. 889, 890, 890/1, 890/2 i 892 KO Kamenica, se mora projektovati i izgraditi za VII seizmičku zonu, uz ovjerenu izjavu o odricanju prava na naknadu štete koja bi mogla nastati usljed podzemnih i nadzemnih rudarskih radova na novoizgrađenom građevinskom objektu koje izvodi i koje će izvoditi ZD RMU „Breza“, kao i dokaz da je ista ubilježena u zemljišne knjige u „C“ teretnom listu.

3.4. OPIS IZVORA I EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA, PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA U OKOLIŠ (ZRAK, VODA, TLO) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA OKOLIŠ

3.4.1. IZVORI OPASNOSTI I ŠTETNOSTI

Objekti farme za tov pilića su objekti prehrambene industrije koja s obzirom na specifičnost proizvodnje, te na lokaciju u prostoru, građevinsku izvedbu i tehničko tehnološku koncepciju samo u izvjesnoj mjeri ugrožava okolinu. To se uglavnom odnosi na ispusne plinove transportnih sredstava (motori sa unutrašnjim sagorjevanjem – osobni automobili, obični kamioni, hladnjače) i druge otpadne materijale (đubar, fekalne i tehnološke vode, ambalaža i drugo) . Iako je objekat smješten u naselju, uklanjanje i dispozicija otpadnih materija je riješena na okolinski prihvatljiv način, pa pitanje zaštite okoline ne predstavlja značajan problem niti je u normalnim uvjetima rada objekta potrebno poduzimati posebne mjere zaštite.

Teren na kome se nalazi objekat je kompaktan i ocjedit, nije plavan niti sklon klizanju i ima nizak nivo otpadnih voda.

Krug objekta će biti pod kontrolom, ograđen odgovarajućom ogradom i odgovara kapacitetu proizvodnje.

Prilazni putevi, raspored prostora i prostorija, faze proizvodnje omogućavaju čišćenje i pranje, odvajanje čistih i nečistih dijelova faza.

Snabdijevanje higijenski ispravnom vodom je obezbijeđeno iz gradskog vodovoda. U proizvodnom krugu će biti ugrađeni hidranti sa holenderom, a pored toga na krugu će postojati i odgovarajući šahtovi za prikupljanje površine vode. Tehnološka otpadna voda odvodi se PVC cijevima odgovarajućeg promjera nagiba najmanje 1% u betonsku odvojenu nepropusnu jamu odgovarajuće veličine, koja će se prema potrebi prazniti odgovarajućim pumpama i cisternama. Sanitarno - feklane vode će se svesti u vodonepropusnu septičku jamu bez odvoda sa povremenim čišćenjem i odvozom na odgovarajuću deponiju. Oborinske vode sa krova objekta odvođe se izgrađenim cjevovodom sa slivnika i oluka u upojni bunar.

3.4.2. MOGUĆI UTJECAJI NA OKOLINU

Objekat za uzgoj peradi obezbjeđuje higijensko radne uvjete za proizvodnju kvalitetnog i higijenski ispravnog mesa. Organizacija i uvjeti rada, te pileće meso namijenjeno javnoj potrošnji koji se proizvodi u objektu mora udovoljavati odredbama iz pozitivnih normativnih akata (Uredba sa zakonskom snagom preuzetih iz saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju).

Radi obezbjeđenja normalnih uvjeta rada i proizvodnje pilećeg mesa u skladu sa naprijed navednim normativima, objekat je opremljen odgovarajućim uređajima, opremom i priborom koji se koriste u tu svrhu.

Posebno se vodi računa o odvojenosti čistih i nečistih dijelova objekta, kruga i puteva. Pored toga objekat je obezbjeđen prirodnim i vještačkim osvjetljenjem jer se proizvodnja obavlja u prijedpodnevnim i poslijepodnevnim satima.

U proizvodnim prostorima je odgovarajuća oprema, prirodna i vještačka ventilacija.

Na predmetnoj farmi pojavit će se slijedeće otpadne vode:

- Fekalne otpadne vode iz sanitarnih objekata,
- Otpadne vode od pranja tehnološke opreme,
- Otpadne vode od spiranja-pranja površina poslije završenog tova jednog turnusa pilića

Otpadne vode se odvođe kanalizacionom mrežom iz objekta u septičku jamu sa taložnikom, koja se, čisti i prazni prema zaključenom Ugovoru za održavanje kanalizacione mreže i separatora sa društvom „Atlas – D“ d.o.o. Visoko, broj: 110/21 od 24.03.2021. godine.

Oborinske vode sa krova objekta treba prikupiti sistemom horizontalnih i vertikalnih oluka i ispustiti u upojni bunar. Za vanjsku kišnu kanalizaciju predviđen je upojni bunar.

Prostor oko objekta je ograđen, uređen, betonirani ispust ispred objekta, kao i dio kruga oko objekta, a ostali dio je pod urednim zelenim površinama. Za pranje i dezinfekciju prevoznih sredstava, uređen je dio kruga, na kojem je slivnik za prikupljanje površnih voda, a u krugu je predviđeno i mjesto za smještaj kontejnera sa poklopcem za prikupljanje otpadaka iz farme.

Sprečavanje ulaska i djelovanja insekata i glodara koji mogu biti prenosioci zaraznih bolesti ljudi i životinja uključujući i bolesti koje mogu biti zajedničke ljudima i životinjama u objektu vrši se na različite načine: zaštitne mreže, sifoni, rešetke, dobro dihtovanje vrata i prozora, čišćenje i dezinfekcija prostorija i vozila, odstranjivanje organskih otpadaka i konfiskata iz proizvodnih prostorija i kruga.

Nadalje, u objektu značajnu ulogu vezano za zaštitu okoline imaju različiti otpadni ambalažni materijali čije uklanjanje i deponovanje je riješeno na odgovarajući način.

3.4.3. MOGUĆI UTICAJI NA OKOLIŠ TOKOM PROIZVODNOG CIKLUSA

Otpadne vode, a to su vode od pranja objekata po završetku turnusa, vode iz dezbarijere i vode iz sanitarnog čvora prikupljaju se u vodonepropusnu sabirnu jamu i redovito prazne od strane ovlaštenog poduzeća pa utjecaja na okoliš tim vodama nema.

Oborinska voda sa krovova ne smatra se otpadnom vodom već se kao čista voda, odvodi direktno na zatravljene površine lokacije.

Do direktnog utjecaja na vode može doći:

- Nestručnim i neovlaštenim pražnjenjem sadržaja sabirnog septika
- Nekontroliranim istjecanjem sadržaja sabirnog septika a tokom prijevoza specijalnim vozilom
- Nepravilnom sanitacijom objekta za tov pilića-peradarnika prije uvođenja novog turnusa

- U slučaju istjecanja goriva i/ili motornih ulja iz traktora i ostalih vozila koje se koriste
- Indirektni uticaj peradarnika na vode moguć je neadekvatnim korištenjem peradarskog gnoja na obradivim površinama nitratima, odnosno dušikom.

Mogući uticaj na tlo

Uticaj na tlo unutar ograde farme svodi se na prenamjenu poljoprivredne površine tla na kojoj se gradi objekat. Uticaj izvan farme je uticaj gnoja na poljoprivredne površine na koje se odlaže. U peradarniku nastaje kruti stajski gnoj od stelje i izmeta. Slama je zastupljena sa cca 60%, a feces cca 40%. Ovaj gnoj je vrlo korisno gnojivo ako se upotrebljava shodno važećim propisima i tada nema štetnog uticaja.

Mogući uticaj krutog stajskog gnoja

Na ukupni kapacitet od cca 11.000 pilića stvarat će se cca 35,2 m³ gnoja na farmi, odnosno na godišnjem nivou 211,2 m³.

Kapacitet lagune za odlaganje stelje (prostirka i đubrivo) treba da odgovara godišnjem deponovanju đubriva i prostirke, tako da zapremina lagune iznosi 448,8 m³.

Uz prisustvo prirodne aeracije i atmosferskih utjecaja, konsolidovana laguna, odnosno đubrivo i prostirka mogu se upotrijebiti za đubrenje poljoprivrednih obradivih površina. Đubrivo treba odlagati u lagunu tako da se poslije svakog turnusa odloženo đubrivo prekrije prostirkom. Utovar i transport materijala-đubriva koje je odležalo u laguni obavlja se mašinski.

Mogući uticaj uginulom peradi

Od ukupnog turnusa treba očekivati cca 5% uginulih pilića. Od ukupnog kapaciteta od cca 11 000 početnih pilića u turnusu, prema iskustvenim podacima treba očekivati cca 550 uginulih pilića ili cca 11 uginulih pilića dnevno. Realno je da uginuli pilići neće biti ravnomjerno raspoređeni po danima, sa starosti pilića treba očekivati manji broj uginulih. Uginule piliće treba privremeno zbrinjavati u rashladne boksove – frižidere, a zatim propisno zapakovane odvoziti ili predavati pravnim licima za odvoz i neškodljivo zbrinjavanje u verifikovanim kafilerijama.

Mogući uticaj ostalim kategorijama otpada

- Komunalni otpad sa lokacije će odvoziti preduzeće ovlašteno za odvoz otpada. Uticaj komunalnim otpadom moguć je jedino u slučaju nepravilnog privremenog odlaganja istog.

- Tokom rada farme za tov pilića nastajat će različite vrste otpada (otpad od prevencije ili liječenja bolesti pilića, uginuli pilići, različita otpadna ambalaža, miješani komunalni otpad) koje će opteretiti okoliš, ukoliko se ne osigura pravilno upravljanje otpadom.

Mogući uticaj na zrak

Gnoj iz peradarnika privremeno će se odlagati na za to predviđeni natkriveni plato na lokaciji do odvoženja na poljoprivredne površine. Obzirom na postojeće peradarnike na istoj lokaciji, te na poljoprivredne površine u okolici, širenje neugodnih mirisa sa same lokacije neće biti posebno primijećeno.

Komparativnim istraživanjem stajske klime u različitim tipovima peradarnika i spomenutih parametara u vanjskom zraku dokazano je da se plinske primjese u vanjskom zraku (NH_3 i CO_2) svih testiranih farmi toliko razrijede da ih na udaljenosti većoj od 3 m od objekta - peradarnika uobičajenim postupkom (po Drägeru) ne može više registrirati.

Predviđeni zahvat u redovnom tovu neće imati značajnijeg utjecaja na zrak koji bi zahtijevao posebne mjere zaštite i kontrole.

Dakle mogući uticaj na zrak je:

- eventualna povremena pojava neugodnih mirisa (čiji intenzitet ovisi o procesima mikrobiološke razgradnje organske tvari i vremenskim prilikama) i to samo u slučaju dužeg zadržavanja gnoja u krugu farme

Mogući uticaj bukom

Prilikom proizvodnje peradi ne nastaje buka koja bi mogla uticati na povećanje postojeće razine buke. Samo povremeno javljat će se buka od vozila prilikom dopreme pilića i hrane te otpreme pilića i odvoza otpada i gnoja.

Buka koja nastaje tokom rada objekta za tov pilića-peradarnika bit će izazvana:

- korištenjem postojeće cestovne infrastrukture, dakle lokalne ceste
- prolaskom vozila pristupnim putem
- držanjem pilića kao izvora buke u zatvorenom prostoru – peradarniku.

3.4.4. MOGUĆI UTJECAJI NA OKOLIŠ NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA FARME ZA TOV PILIĆA

Za planirani zahvat predviđa se ekonomski vijek trajanja od najmanje 20 godina, nakon čega će se vidjeti da li će se nastaviti sa proizvodnjom, prenamijeniti objekat-peradarnik u neku drugu svrhu ili pristupiti zatvaranju i uklanjanju istog. Tome će se prilagoditi i potrebne aktivnosti i zaštitne mjere u odnosu na okoliš. U slučaju uklanjanja farme kompletnu sanaciju obaviti sukladno zakonima i podzakonskim aktima koji će u tom trenutku biti na snazi.

3.4.5. MOGUĆI UTJECAJ EKOLOŠKE NESREĆE I RIZIK NJEZINOG NASTANKA

Moguće nezgode u svakom proizvodnom pogonu pa tako i u objektu-peradarniku su: potresi, požari, nezgode pri radu i druge nezgode. Kod objekta za tov pilića-peradarnika još je moguća i pojava bolesti.

Sve navedene nezgode mogu imati i nepovoljne utjecaje na okoliš, ali kratkog vremena trajanja i sa vrlo malim posljedicama.

3.5. OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE, SMANJENJE EMISIJA IZ POSTROJENJA, TE MJERA ZA SPREČAVANJE PRODUKCIJE I ZA POVRAT KORISNOG MATERIJALA IZ OTPADA KOJI PRODUKIRA POSTROJENJE

Objekat će se nalaziti pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom i u sklopu tog nadzora veterinarski inspektor naređuje i kontrolira izvršenje propisanih mjera za obezbjeđivanje kvaliteta i higijenske ispravnosti gotovih proizvoda, odnosno zdravlja ljudi i mjera za zaštitu okoline, preventivno u odnosu na otpadne vode i drugih materija koje mogu imati uticaja na okolinu.

O poduzetim mjerama veterinarski inspektor sačinjava odgovarajući zapisnik a po potrebi obavještava i nadležne organe.

3.5.1. MJERE ZAŠTITE TOKOM PROIZVODNOG CIKLUSA

Opće mjere zaštite tokom proizvodnje

- Ulazak u objekte-peradarnike mora biti nadziran; osobama koje nisu zaposlene u tovu maksimalno reducirati; o ulasku i izlasku ljudi i životinja u/iz kruga farme vlasnik je dužan voditi evidenciju
- Zabranjeno je držanje više od jedne vrste životinja unutar istog objekta na farmi
- Za pranje može se koristiti voda koja ne udovoljava standardima za vodu za piće
- Neposredan okoliš objekata održavati čistim i urednim bez mogućnosti skupljanja i zadržavanja nepoželjnih životinja (glodavci, ptice, mačke, psi i slično)
- Redovito održavati dezbarijere na kolskom ulazu i na ulazu u objekte-peradarnike.
- Silose za hranu koristiti na način da se hrana ne rasipa i da tako ne mami ptice i glodavce.
- Onečišćene vode od pranja objekata-peradarnika, vode iz sanitarnog čvora te dezbarijera moraju se upuštati u vodonepropusnu sabirnu jamu.
- Pojilice moraju biti smještene i održavane tako da je prolijevanje svedeno na najmanju moguću mjeru
- Hrana mora biti stalno dostupna ili se pilići mogu hraniti u redovitim obrocima. Hranu se ne smije uskratiti više od 12 sati prije predviđenog klanja.
- Svi pilići moraju imati stalan pristup stelji, koja je na površini suha i rastresita.
- Prozračivanje mora biti takvo da se spriječi pregrijavanje i ukoliko je potrebno, u kombinaciji sa sistemom za grijanje, da omogući odstranjivanje prekomjerne vlage.
- Razina buke mora biti smanjena na najmanju moguću mjeru.
- Svi pilići na gospodarstvu moraju biti kontrolirani najmanje dva puta dnevno, s obzirom na zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja.
- Pilićima koji su ozbiljno ozlijeđeni ili pokazuju očite znakove poremećaja zdravlja i patnje, kao što su teškoće pri hodu, nakupljanje tekućine u trbušnoj šupljini ili drugi oblici deformacija, mora se osigurati odgovarajuća skrb ili ih odmah usmrtiti.
- One dijelove objekata, opreme ili alata, koji su bili u dodiru s pilićima, potrebno je temeljito očistiti i dezinficirati svaki put nakon završnog iseljenja i prije uvođenja novog jata u objekat. Nakon završnog iseljenja potrebno je ukloniti svu stelju te prije useljavanja novog jata u peradnjak osigurati čistu stelju.
- Vlasnik mora voditi evidenciju za svaki peradnjak na gospodarstvu o:
a) broju naseljenih pilića; b) korisnoj površini; c) hibridu ili pasmini pilića, ako je poznata; d) o broju uginulih pilića zajedno s navođenjem uzroka, ako su poznati, kao i

broju izlučenih pilića uz navođenje uzroka, što je potrebno navesti pri svakoj kontroli;
e) broju pilića koji ostaju u jatu nakon izdvajanja pilića za prodaju ili klanje.

- Zabranjeni su svi hirurški zahvati koji se ne provode u svrhu liječenja ili dijagnostike i koji uzrokuju oštećenje ili gubitak osjetljivog dijela tijela ili promjenu strukture kosti.

Mjere za zaštitu vode i tla

- Onečišćene zauljene vode s pristupnih cesta i platoa preko taložnice ispuštati u otvorenu kanalsku mrežu.
- Plato za odlaganje krutog stajskog gnoja mora biti vodonepropusan, tako da ne dođe do izlivanja, ispiranja ili otjecanja stajskog gnoja u okoliš, kao i onečišćenja podzemnih i površinskih voda.
- Redovito prazniti sabirne jame te o tome voditi izvještaj u knjizi evidencija
- Redovito održavati objekte internog sistema odvodnje i spriječiti začepjenja i smanjenu propusnost
- Obavezno je ispitivanje vodonepropusnosti svakih 5 godina od strane ovlaštene institucije.
- Sredstva za dezinfekciju moraju se koristiti na način da ne onečišćuju okoliš.
- Pri provođenju zdravstvenih i higijensko-sanitarnih mjera u peradarniku koristiti samo odobrena i dozvoljena sredstva koja su stavljena u promet sukladno važećem Zakonu.
- Detaljno provesti mehaničko čišćenje peradarnika od krutog stajskog gnoja
- Nositelj zahvata mora postupati u skladu s utvrđenim vodopravnim uvjetima

Mjere za zaštitu od negativnog uticaja gnojem

- Izmet pomiješan sa steljom (gnoj) do odvoza na poljoprivredne površine, u krugu farme odlagati samo na za to predviđeni plato.
- Plato mora biti vodonepropusan, a gnoj natkriven.

Investitor sve nastale količine gnoja u farmi za tov pilića-peradarnika će prodavati ili poklanjati. Ukoliko se, pak, uvjeti promjene, odnosno dođe do prestanka otkupa ili davanja gnoja, investitor je sa ostalim gnojem dužan postupati sukladno slijedećim mjerama:

- Izraditi Plan korištenja i primjene gnoja koji treba biti u skladu s Pravilnikom o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva
- Nositelj zahvata je dužan osigurati dovoljnu površinu poljoprivrednog zemljišta za primjenu proizvedenog kokošnjeg gnoja.
- Investitor se obvezuje voditi evidenciju o mjestu i količinama odloženog krutog stajskog

- gnoja radi kontrole količine odlaganja istog (organski gnoj) na poljoprivrednim površinama i zaštite tla od prekomjernog utjecaja N i P s podacima o:
- ❖ o ukupnoj nastaloj količini o količinama i vremenu punjenja i pražnjenja gnojišta
 - ❖ o kakvoći i sadržaju hraniva u gnoju kod pražnjenja gnojišta
 - ❖ o terminu, načinu, lokacijama primjene gnoja
- Nakon dovoženja gnoja na poljoprivrednu površinu gnoj odmah rasprostrijeti po cijeloj površini, te zaorati u roku od najviše 24 sata.
 - Kruti stajski gnoj se kao svježi gnoj unosi u tlo u vrijeme pogodno za agrotehničke zahvate.
 - Gnojidba krutim stajskim gnojem na svim poljoprivrednim površinama zabranjuje se od 1. maja do 1. sepembra
 - Zabranjena je primjena stajskog gnoja na tlima koja su prekrivena snježnim pokrivačem, na zamrznutim tlima, na plavnim zemljištima, u proizvodnji povrća i jagodastog voća i ljekovitog bilja unutar 30 dana prije zriobe i berbe pomiješanog s otpadnim muljem ili kompostom od otpadnog mulja,
 - Zabranjena je primjena stajskog gnoja s poljoprivrednih gospodarstava na kojim su utvrđene bolesti uzročnicima otpornim na uvjete i u gnojišnoj jami,
 - Zabranjena je primjena stajskog gnoja na nepoljoprivrednim zemljištima
 - Za prodaju/poklanjanje viška krutog stajskog gnoja, ukoliko ga bude, investitor je obavezan osigurati Ugovor
 - Obavezno je imati nultu stanje tla prema analizi, kako bi se aplikacija gnoja obavila u dopuštenoj količini.

U skladu s Pravilnikom o načinu postupanja s nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu za prehranu ljudi promet neobrađenim peradskim gnojem podliježe slijedećim uvjetima:

- kokošji gnoj mora biti iz područja u kojima nisu na snazi ograničenja zbog prisutnosti bolesti ili ptičje gripe;
- toplinski neobrađeni gnoj od jata pilića koja su cijepljena protiv bolesti ne smije se slati u područje koje je dobilo status »područja gdje se ne vrši cijepljenje protiv bolesti« te se s njime treba postupati u skladu s posebnim propisom;
- toplinski neobrađeni kokošji gnoj mora pratiti veterinarska dokumentacija.
- Pri pojavi eventualne zaraze tokom tova pilića primijeniti tzv. biohemijsku dezinfekciju gnoja čime se izbjegava primjena hemijskih sredstava.

Mjere za zaštitu zraka

Neugodni mirisi sa lokacije širit će se kada je gnoj odložen na plato izvan objekata peradarnika. Neugodni mirisi koji će nastajati u trenutku kada gnoj bude odložen na lokaciji normalna su pojava obzirom da se radi o poljoprivrednom kraju. Premda će se izgradnjom peradarske farme neugodni mirisi neznatno pojačati i to ponajviše zbog privremenog odlaganja gnoja na lokaciji, do nekog trajnog i štetnog utjecaja na zrak i ljude neće doći.

Ukoliko, ipak bude pritužbi na neugodne mirise od okolnog stanovništva investitor će izvršiti mjerenje kvalitete zraka.

Mjere za zaštitu od buke

Tokom proizvodnje ne nastaje buka koja bi mogla ometati okolno stanovništvo pa nije potrebno poduzimati posebne mjere zaštite osim što je nakon izgradnje peradarnika potrebno ispitati zvučnu izolaciju od strane za to ovlaštene ustanove.

3.6. POVRAT KORISNOG MATERIJALA IZ OTPADA

Pileći gnoj sa farme može poslužiti kao sirovina za proizvodnju kvalitetnog komposta što se može razmotriti kao alternativa u njegovom zbrinjavanju.

Kompostiranje je biološka razgradnja i stabilizacija organskih supstrata, pod uslovima koji osiguravaju razvoj termofilnih temperatura kao rezultat biološki proizvedene toplote. Konačan produkt koji je stabilan, bez patogena i sjemena biljaka, može se korisno odložiti na tlo.

Aerobno kompostiranje je efikasan i siguran način za tretiranje organskog otpada, koji istovremeno smanjuje negativne posljedice po okoliš i osigurava ekonomski vrijedan konačan proizvod (kompost).

Pileći gnoj predstavlja značajan izvor azota, ali mu je potrebno dodati ugljika ukoliko se želi postići veća razgradnja organske materije u procesu aerobnog kompostiranja.

Pri aerobnom kompostiranju biorazgradnja organske materije teče uz prisutnost kiseonika.

Glavni produkti biološkog metabolizma su:

- ugljen dioksid,
- voda,
- toplota i
- kompost.

Izrađivač:

Prednosti kompostiranja:

- Kompostiranjem se proizvodi odličan kondicioner za tlo koji dodaje organsku materiju, poboljšava strukturu tla, poboljšava kapacitet zadržavanja vode, smanjuje potrebe za đubrivom i smanjuje potencijal zemlje za eroziju.
- Postoji jako velik potencijal tržišta za kompostirani produkt tj. kućne bašte, pejzaži, farme povrća, uzgajivači jestivih gljiva, uzgajivači ukrasnog cvijeća, itd. Kompost takođe može poslužiti kao postelja za perad.
- Kompostiranjem se postiže znatno smanjenje u volumenu i masi otpada, kao i poboljšanje manipulativnih karakteristika.
- Produkt se može uskladištiti i primjeniti u pogodno doba godine pošto je organski azot manje osjetljiv na cijeđenje i dalje gubitke amonijaka.
- Postiže se smanjenje C/N omjera do razine koje su više pogodni za primjenu na zemljište.
- Kompostiranjem se vrši uništavanje patogena i sjemena korova bez primjene hemijskih sredstava.
- Kontrolisanim vođenjem procesa, neugodan miris i muhe se potpuno eliminišu.

Nedostaci kompostiranja:

- Postrojenje za kompostiranje zajedno sa skladištem sirovog materijala i gotovog komposta zauzima značajan prostor.
- Kompostiranje povlači za sobom relativno visoke troškove opreme, rada i upravljanja.
- Uskladišten materijal prikupljen za kompostiranje ima značajan potencijal neugodnih mirisa.

3.7. OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA S OSNOVNIM OBAVEZAMA OPERATERA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA ILI RUŠENJA POSTROJENJA

Jedna od osnovnih obaveza operatora je biozaštita koja obuhvata niz mjera koje se primjenjuju radi sprečavanja pojave bolesti na farmama te da bi se osigurao povoljan zdravstveni status peradi. Te mjere mogu biti specifične i nespecifične.

1. Specifične mjere biozaštite čine:

- preventivna cijepljenja,
- medikamentozna terapija,
- vitaminizacija,
- klinička i patoanatomska dijagnostika,
- provedba i kontrola dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Izrađivač:

2. Nespecifične mjere biozaštite :

- zatvorenost farme,
- dezbarijera na ulazu na farmu,
- ograničenost i kontrola kretanja ljudi i vozila,
- obavezno poštivanje redosljeda kretanja po farmi,
- na farmama se ne smiju nalaziti druge vrste životinja,
- pojas bez rastinja uz objekat min 1 m (kontrola glodara),
- zelene površine i okolina farme moraju se održavati čistim i urednim,
- higijena ljudi i radnog prostora,
- edukacija zaposlenika o provođenju mjera preventive i biozaštite.

Za provođenje i kontrolu specifičnih mjera biozaštite odgovorne su Veterinarska služba i služba dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, a za provođenje nespecifičnih mjera biozaštite odgovorni su zaposlenici farme.

U slučaju prestanka korištenja objekta, ovisno o budućoj namjeni prostora, idejnim rješenjem predvidjeti izradu elaborata zaštite okoliša prije novog zahvata. Predvidjeti postupke zbrinjavanja građevinskog i svih drugih vrsta otpada na prihvatljiv način sa stajališta zaštite okoliša i u skladu sa važećim propisima. Tehnologiju izvođenja radova uskladiti sa potrebama zaštite okoliša.

3.8. PREDVIĐENA ALTERNATIVNA RJEŠENJA

Predviđena lokacija i tehnička rješenja farme koja su data u idejnom projektu predstavljaju s obzirom na lokaciju i izgrađenost infrastrukture optimalno rješenje. U ovoj fazi projektovanja nisu data alternativna rješenja. Ona se mogu tražiti u načinu postupanja sa otpadom (npr. uvođenje kompostiranja) ali to opet zavisi od raspoloživih sredstava investitora, eventualne zainteresovanosti drugih proizvođača, tržišnih uslova i dr.

3.9. OPIS PLANIRANIH MJERA ZA SMANJENJE EMISIJA I OPIS PLANIRANOG MONITORINGA

Mjere za smanjenje emisija neugodnih mirisa iz pogona:

- smanjenje neprijatnih mirisa preko sistema za ventilaciju moguće je redovnim provođenjem sanitarnih mjera i dezinfekcije u objektima
- pravilno upravljanje otpadom (pri izgnojavanju i čišćenju objekta, stelja će se sakupljati odmah po završetku turnusa i odvoziti van kruga Zahvata na poljoprivredno zemljište i koristiti kao gnojivo uz pridržavanje propisa, te na taj način će se smanjiti emisija neugodnog mirisa)
- redovitim čišćenjem i steljenjem objekta životinje se održavaju čistim i suhim, te na taj način se smanjuje emisija amonijaka i neugodnih mirisa
- kontejneri za prihvrat organskog otpada moraju biti vodonepropusni i da se mogu hermetički zatvoriti, čime se sprječava curenje sadržaja i mirisa u okolinu.

Mjere za smanjenje emisije u zrak iz kotlovnice

Na proces sagorijevanja, odnosno emisiju dimnih plinova utiče mnogo faktora, ali su svakako, najvažniji: gorivo (vrsta, oblik i sastav), konstrukcija ložišta, strujanje zraka u ložištu, ventilacija i odvod produkata sagorijevanja i opsluživanje ložišta. Boljom tehnologijom sagorijevanja može se postići dosta u pogledu smanjenja zagađivanja zraka, ali je ova mjera ograničena samom prirodom procesa jer i pri najboljem režimu sagorijevanja, još uvijek preostaje velika količina nesagorivih materija i štetnih plinova.

Primjenjene su sljedeće mjere za sprečavanje nedozvoljenih emisija u zrak:

- instalisanje savremene opreme u kotlovnici,
- izgradnja propisnog dimnjaka,
- stalno praćenje pokazatelja na osnovu kojih se može procijeniti kvalitet sagorijevanja u kotlu,
- redovno održavanje kotlovskog postrojenja i
- povremeno praćenje emisije dimnih plinova.

Postizanje većeg stepena iskorisćenosti kotlovskih postrojenja, a samim tim manje emisije štetnih materija u atmosferu ostvariti će se pomoću:

- dobre izolacije grejnog kotla na svim mjestima,
- sniženja temperature vode u kotlu,
- nižih temperatura izlaznih gasova i
- tehnike regulisanja.

Mjere za smanjenje emisija u vode i tla

- Onečišćene zauljene vode s pristupnih cesta i platoa preko taložnice ispuštati u otvorenu kanalsku mrežu.
- Plato za odlaganje krutog stajskog gnoja mora biti vodonepropusan, tako da ne dođe do izlivanja, ispiranja ili otjecanja stajskog gnoja u okoliš, kao i onečišćenja podzemnih i površinskih voda.
- Redovito prazniti sabirne jame te o tome voditi izvještaj u knjizi evidencija
- Redovito održavati objekte internog sistema odvodnje i spriječiti začepjenja i smanjenu propusnost
- Sredstva za dezinfekciju moraju se koristiti na način da ne onečišćuju okoliš.
- Pri provođenju zdravstvenih i higijensko-sanitarnih mjera u peradarniku koristiti samo odobrena i dozvoljena sredstva koja su stavljena u promet sukladno važećem Zakonu.
- Detaljno provesti mehaničko čišćenje peradarnika od krutog stajskog gnoja

Mjere za zaštitu od buke

Tokom proizvodnje ne nastaje buka koja bi mogla ometati okolno stanovništvo pa nije potrebno poduzimati posebne mjere zaštite osim što je nakon izgradnje peradarnika potrebno ispitati zvučnu izolaciju od strane za to ovlaštene ustanove.

U toku rada objekta, u svrhu provođenja mjera zaštite, a s ciljem sprječavanja i ublažavanja zagađenja elemenata faktora životne sredine neophodno je uspostaviti monitoring koji će svoju funkciju imati u toku cijelog perioda eksploatacije sa mogućnosti da se elementi monitoringa mjenjaju i usavršavaju sa potrebama praćenja zagađivača kvaliteta za slijedeće:

- Mjerenje emisije dimnih plinova i po potrebi podešavanja rada kotlovskog postrojenja
- Ispitivanje i analiza otpadnih voda
- Praćenje količina nastajanja krutog otpada
- Mjerenje intenziteta buke i procjena njenog uticaja na okolinu (u slučaju nabavke mašina koje stvaraju buku)

Prijedlog monitoring plana dat je u tabeli 7., a obuhvata mjerenje emisije dimnih plinova, mjerenje nivoa vanjske buke, ispitivanje učinkovitosti rada separatora, praćenje količina nastalog krutog otpada.

Tabela 7. Prijedlog monitoring plana

Medij u koji se ispušta	Parametar	Mjerno mjesto	Učestalost mjerenja
Zrak	Emisija kotlovskog postrojenja	Na dijelu dimnih kanala prije ulaza u dimnjak	Jednom godišnje
Voda	Analiza otpadnih voda ovisno o protoku otpadnih voda m ³ /dan	Na mjestu prikupljanja otpadnih voda – reviziono okno	Dva puta godišnje
Tlo (kruti otpad)	Pratiti količine nastajanja krutog otpada	Mjesta odlaganja krutog otpada, kontejneri	Voditi mjesečne izvještaje koji su osnova godišnjeg izvještaja
Buka	Nivo okolinske buke (dB)	Na granicama parcele prema otvorenom prostoru i kod najbližeg stambenog objekta	Prvi put u vrijeme intenzivnog rada i ponovo u slučaju promjene tehnologije

Operator je dužan redovno obavještavati Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove, o rezultatima monitoringa emisija, prije rokova navedenih u tabeli 8.

Tabela 8. Način izvještavanja i rokovi za dostavljanje izvještaja

Naziv izvještaja	Rok za dostavljanje izvještaja
Izvještaj o monitoringu zraka	U roku od 30 dana od dana izvršenih mjerenja
Izvještaj o monitoringu vode	U roku od 30 dana od dana izvršenih mjerenja

Operator je dužan bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okoliš.

4. NETEHNIČKI REZIME

Proizvodni objekat za tov pilića se nalazi u naselju Kamenice na lokaciji k.č. 889, 890, 890/1, 890/2 i 892 KO Kamenica, općina Breza. Pristupni put za navedene parcele obezbijeđen je preko parcela označenih kao k.č. 882/2, 871/2, 880/2 i 878/3, a koje se vežu za nekategorisanu saobraćajnicu označenu kao k.č. 1006/1 KO Kamenica, općina Breza.

Tov brojlera odvijat će se u zatvorenom objektu - peradarniku, pod kontrolisanim uslovima.

Objekat je veličine dimenzija 13,50 x 60,00 m, spratnosti P, a ukupna površina objekta je $P = 855,21 \text{ m}^2$, kapaciteta do 11.000 pilića/turnusu (godišnje će se moći uzgojiti 6 turnusa).

Snabdjevanje vodom je iz gradskog vodovoda, a napajanje električnom energijom objekta sa postojeće elektronaponske mreže prema uvjetima nadležnog javnog preduzeća.

Zagrijavanje prostorija objekta predviđeno je putem vlastite kotlovnice, u kojoj je predviđen kotao 150 kW.

Na farmi pilića otpad nastaje u:

- procesu uzgoja pilića (gnoj, otpadni plinovi, uginuli pilići, ambalaža...),
- prilikom čišćenja i dezinfekcije farme (otpadne vode, organski otpad),
- kotlovnici (dimni plinovi, pepeo),
- septičkoj jami (sanitarne otpadne vode i dr.).

Stelja će se sakupljati odmah po završetku turnusa i odvoziti van kruga Zahvata na poljoprivredno zemljište i koristiti kao gnojivo uz pridržavanje propisa. Ostali kruti otpad će se prikupljati i prepustiti komunalnom preduzeću na zbrinjavanje.

Sanitarno-fekalne i tehnološke otpadne vode će se prikupljati u odvojenim vodonepropusnim septičkim jamama bez preljeva, koje će se periodično čistiti od strane ovlaštene komunalne organizacije. Za odlaganje đubriva i prostirke izgrađena je armirano-betonska vodonepropusna laguna. Đubrivo se nakon sazrevanja odvozi na vlastite poljoprivredne površine.

Na osnovu izloženog može se konstatovati da farma pilića na predmetnoj lokaciji u normalnom radu kao i u slučaju zatvaranja (nakon sprovođenja propisanih mjera) neće imati negativan uticaj na okolinu.

5. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

5.1. UVOD

U skladu sa odredbama člana 19. Zakona o upravljanju otpadom („Sl. Novine FBiH“, broj 33/03) operator postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola izrađuje Plan upravljanja otpadom, koji sadrži sljedeće elemente:

- Dokumentaciju o otpadu koje proizvodi preduzeće (porijeklo, vrste, sastav, količine i dr.),
- Klasifikaciju otpada u skladu sa Katalogom otpada,
- Mjere koje se trebaju poduzeti radi sprječavanja produkcije otpada (naročito ako se radi o opasnom otpadu),
- Skladištenje, odvajanje i sortiranje otpada,
- Tretman i/ili odlaganje otpada.

U pogonu za tov piladi, Plan upravljanja otpadom prilaže se kao dodatak zahtjevu za dobivanje okolinske dozvole, a u skladu sa članom 19. stav 2. Zakona o upravljanju otpadom i člana 54.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Sl. novine FBiH“, br. 38/09). Plan se ažurira svakih 5 godina ili poslije značajnijeg zahvata ili promjene u radu pogona.

Obaveza klasifikacije otpada proizilazi iz člana 4. Pravilnika o kategorijama otpada sa listama („Sl. novine FBiH, br. 9/05), prema kojem su proizvođač ili operator otpada, kao i sve nadležne institucije dužni da klasificiraju otpad prema Katalogu otpada.

5.2. IDENTIFIKACIJA I KLASIFIKACIJA OTPADA

Pri uzgoju pilića na farmi nastaje otpad od prostirke i đubriva od pilića. Čišćenje objekta hale se vrši nakon svakog turnusa tova, a otpad odvodi direktno na oranice kao gnojivo. Gnoj je suhog i čvrstog stanja i čisti se mehanički, struganjem i utovarom u prikolice. Nakon čišćenja vrši se dezinfekcija zaprašivanjem cijelog objekta, nakon čega slijedi prozračivanje određenog period.

Kruti otpad koji nastaje na farmi (stelja i feces odnosno prostirka i đubrivo) je koristan otpad (gnojivo). Procjenjuje se da će količine ovog otpada iznositi 35,2 m³ za jedan turnus tova, za 11.000 pilića.

U hali za tov piladi, povremeno se produkuju određene količine otpadnih voda, koje nastaju diskontinuirano, pa ih je s toga neophodno prihvatiti i na odgovarajući način tretirati.

Naime, radi se prije svega o sljedećim vrstama otpadnih voda:

- Otpadne vode od pranja tehnološke opreme, i
- Otpadne vode od spiranja – pranja površina poslije završenog tova jednog turnusa pilića.

Obzirom da se pranje tehnološke opreme i prostora za piliće vrši nakon svakog turnusa tova, ove vode će se javljati u jednom danu, nakon svakog ciklusa, svakih 50-tak dana.

Otpadne vode od pranja se preko kanalice dovode i preko slivničke rešetke upuštaju u slivnike, a potom se vertikalama odvođe i spajaju na planirani vanjski kolektor (septičku jamu).

Identifikacija i klasifikacija otpada prema Pravilniku o kategorijama otpada sa listama („Sl. novine FBiH“, broj. 9/05) data je u sljedećoj tabeli:

Tabela 9. Identifikacija i klasifikacija otpada

ŠIFRA	NAZIV	SASTAV OTPADA	PORIJEKLO ILI IZVOR OTPADA
02 02	Otpad od pripremanja i prerade mesa, ribe i drugih namirnica životinjskog porijekla		
02 02 01	Talozi od ispiranja i čišćenja	Otpadne vode i talozi od pranja i čišćenja tehnološke opreme i prostora nakon završenog turnusa tova.	Proizvodni pogon
02 02 02	Otpadno životinjsko tkivo	Uginuli pilići	Proizvodni pogon
02 01 06	Životinjske fekalije, urin i gnoj (uključujući pokvarenu slamu), efluenti, koji se posebno sakupljaju i brađuju izvan kruga njihovog astanka	Prostirka i đubrivo, odnosno stelja i feces	Proizvodni pogon (čišćenje objekta hale nakon svakog turnusa tova)
15 01	Ambalaža (uključujući odvojeno skupljani komunalni ambalažni otpad)		
15 01 01	Ambalaža od papira i kartona	Prilikom pakovanja koristi se PVC ambalaža i kartonske kutije	Pakovanje gotovih proizvoda
20	Komunalni otpad (otpad iz domaćinstva i slični otpad iz industrijskih i zanatskih pogona i iz ustanova) uključujući odvojeno prikupljene sastojke		

20 01 01	Papir i karton	Prilikom pakovanja koristi se PVC ambalaža i kartonske kutije	Pakovanje gotovih proizvoda
20 03	Ostali komunalni otpad		
20 03 04	Muljevi iz septičkih jama	Muljevi od čišćenja prostora nakon završenog turnusa tova	Proizvodni pogon

Obzirom da otpad iz ovog procesa proizvodnje može osim u redovnim, nastati i u vanrednim okolnostima, te da je u direktnoj ovisnosti od obima proizvodnje, količine produkovanog otpada će varirati. Iz navedenih razloga količine otpada date u sljedećoj tabeli dobivene su približnim ocjenama i proračunima na osnovu dosadašnjeg iskustva u radu ovog tipa:

Tabela 10. Količine otpada na godišnjem nivou

Vrsta otpada	Količine na godišnjem nivou
Prostirka i đubrivo – stelja i feces	211,2 m ³
Otpadne vode i muljevi iz separatora	12 m ³
Uginuli pilići	3300 komada
Komunalni otpad, miješani komunalni otpad	2 t

5.3. MJERE ZA SPREČAVANJE NASTAJANJA OTPADA

U cilju smanjenja proizvodnje otpada u pogonu predviđena je primjena sljedećih mjera:

- Odrediti precizne lokacije za privremeno skladištenje prikupljenog otpada unutar prostora pogona, a za otpad podložan uticaju vanjskih elemenata (temperature, vlage i sl.) predvidjeti poseban prostor.
- U pogonu planirati prostor za privremeno skladištenje eventualno produkovanih većih količina organskog otpada i drugog otpada koji zahtjeva posebne uslove skladištenja (odvajanje od drugog otpada, niske temperature, odsustvo svjetlosti i sl.).

- Redovno čišćenje farme (skupljanje krupnijeg čvrstog otpada i ostalih onečišćenja)
- Obezbijediti redovno održavanje i dezinfekciju odjeće, alata i opreme za rad.
- Obezbijediti pravilno skladištenje sirovina i gotovih proizvoda u cilju prevencije nekontrolisanog nastanka otpada.
- Septičku jamu za prikupljanje sanitarno-fekalnih voda redovno prazniti i čistiti putem ovlaštenog operatera.
- Vršiti razdvajanje otpada na samoj lokaciji pogona, kako bi se dio otpada mogao reciklirati (papir, karton)
- Koristiti mašine nove generacije čime će se eliminisati nastanak otpadnih goriva, ulja ili maziva.
- Voditi evidenciju o produkovanom, uskladištenom i odloženom otpadu.

5.4. SKUPLJANJE, SKLADIŠTENJE I RUKOVANJE SA OTPADOM

Sa otpadom nastalim u proizvodnom procesu mora se postupati na način da se izbjegne:

- Opasnost po ljudsko zdravlje
- Opasnost po biljni i životinjski svijet
- Onečišćenje vode, tla i zraka
- Nekontrolisano odlaganje i spaljivanje
- Neodgovorno upravljanje otpadom

U pogonu će se obezbijediti skupljanje i skladištenje otpada, te njegovo selektivno odvajanje i odlaganje na okolinski prihvatljiv način. Selektivnim odvajanjem će se naročito obezbijediti odvajanje one vrste otpada čija je reciklaža trenutno moguća. Eventualno miješanje otpada vršit će se samo ako je to u skladu sa propisima. Skladištenje komunalnog otpada vršit će se na za to određenim mjestima i u tipiziranim posudama (kontejner). Eventualno nastali opasni otpad bit će posebno uskladišten, a njegovo odlaganje vršit će se u skladu sa propisanim načinom za postupanje sa opasnim otpadom.

Način skladištenja i tretman na lokaciji pogona dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 11. Način tretmana i mjesto konačnog odlaganja nastalog otpada

OTPAD	NAČIN SKLADIŠTENJA	NAČIN TRETMANA I MJESTO KONAČNOG ODLAGANJA
Prostirka i đubrivo – stelja i feces	U vodonepropusnoj laguni	Nakon završenog turnusa tova, vrši se čišćenje objekta hale, a otpad se privremeno skladišti u đubrišnoj jami laguni do odvoza na poloprivredne površine
Otpadna životinjska tkiva (uginuli pilići)	U rashladnim boksovima – frižiderima, a zatim propisno zapakovane odvoze se u vertikalnim kafilacijama	Privremeno skladištenje na lokaciji pogona do konačnog odlaganja putem ovlaštenog operatera
Otpadne vode i muljevi iz separatora	U đubrišnoj jami	Čišćenje separatora putem ovlaštenog operatera
Komunalni otpad	U tipiziranim komunalnim posudama (kontejner)	Odvoz vrši lokalno preduzeće za zbrinjavanje komunalnog otpada.

5.5. ODLAGANJE OTPADA

Pogon za tov pilića će kao proizvođač otpada sav selektivno prikupljeni otpad predati operatorima sistema upravljanja otpadom, odnosno pravnim ili fizičkim licima ovlaštenim za prikupljanje, transport i preradu otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i to na slijedeći način:

- Komunalni otpad će se prikupiti na mjestu nastanka (cjelokupan poslovni prostor preduzeća) u za to predviđene tipizirane posude (kontejner ili kante). Osim uobičajenog komunalnog otpada na ovaj način će biti odložen i otpad iz proizvodnje koji je po svom karakteru sličan komunalnom otpadu. Konačno odlaganje ove vrste otpada vršit će se putem javnog preduzeća „Komunalno“ d.o.o. Breza, s kojim je Investitor zaključio Ugovor o pružanju usluga odvoza i deponovanja otpada dana 30.03.2021. godine, broj: 03-921/21.
- Ambalažni otpad, kao što je papir i karton, plastificirane folije za pakovanje gotovih proizvoda će se prikupljati odvojeno, a konačno odlaganje bit će riješeno putem preduzeća ovlaštenog za prikupljanje i reciklažu tih vrsta otpada.
- Organski otpad iz proizvodnog procesa, kao i sav drugi otpad koji može imati karakter opasnog otpada bit će privremeno uskladišten na lokaciji pogona na okolinski prihvatljiv način, a konačno odlaganje vršit će se putem ovlaštenog pravnog ili fizičkog lica putem ugovora o prenosu obaveza upravljanja otpadom. Lešine brojlera moraju se svakodnevno skupljati i pohraniti u rashladne boksove-frižidere. Spremnici moraju biti izrađeni od nehrđajućeg materijala, ravnih i glatkih površina, zaobljenih spojeva i prilagođeni za utovar, koji se mogu zatvoriti tako da se spriječi isticanje tkućine i isparavanje sa sistemom hlađenja. Lešine brojlera se moraju redovito odvoziti na utilizaciju putem ovlaštene firme s kojom vlasnik treba sklopiti ugovor. U slučaju povećanog mortaliteta (više od 5% po turnusu) mora se utvrditi uzrok, sanirati ga, a s lešinama postupati prema preporukama veterinarske službe. Opasni otpad nastao liječenjem i prevencijom bolesti u životinja odvojeno sakupljati u spremnike namjenjene za tu svrhu, te njihovo zbrinjavanje ugovoriti s nadležnom pravnom osobom.

Zaštitne mjere u proizvodnom pogonu za tov pilića

Vlasnik životinja mora – prema Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama:

- Prijaviti nadležnom veterinarskom uredu, ukoliko to već nije učinio u skladu s posebnim propisom, držanje jedne ili više životinja;
- Omogućiti obavljanje poslova ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji, ne dovodeći u pitanje druge posebne propise;
- U slučaju sumnje na pojavu zarazne ili druge bolesti koja se obvezno prijavljuje, odmah obavijestiti ovlaštenog veterinara nadležne veterinarske organizacije;
- Obavijestiti ovlaštenog veterinara nadležne veterinarske organizacije o dolasku životinja na farmu.
- Provoditi preventivne mjere zaštite proizvodnog turnusa,
- Poslije svakog turnusa unutrašnjost objekta-peradarnika u potpunosti očistiti i dezinficirati
- Redovito provoditi deratizaciju
- Osigurati biološki odmor između dva turnusa od najmanje 14 dana

6. ZAKONSKI OSNOV

- Zakon o zaštiti okoliša («Službene novine Federacije BiH» broj 15/21)
- Zakon o zaštiti voda («Službene novine Federacije BiH» broj 70/06)
- Zakon o zaštiti zraka («Službene novine Federacije BiH» broj 33/03 i 4/10)
- Zakon o upravljanju otpadom («Službene novine Federacije BiH» broj 33/03, 72/09 i 92/17)
- Zakon o zaštiti prirode («Službene novine Federacije BiH» broj 66/13)
- Zakon o zaštiti okoline (Sl. novine ZDK, br. 1/00);
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okolinu i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu, (Sl. novine FBiH, br. 19/04 i 1/21);
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu, (Sl. novine ZDK, br. 12/05);
- Pravilnik o posebnom režimu kontrole djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugroziti čovjekovu okolinu (Sl. novine ZDK, br. 10/00);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnom režimu kontrole djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugroziti čovjekovu okolinu, (Sl. novine ZDK, br. 9/07);
- Odluka o graničnim vrijednostima emisija polutanata i graničnim vrijednostima zagađenosti (Sl. novine ZDK, br. 11/00).